

ORIGINAL GODS

FÅGLARNAS SKOLGÅRD

Pedagogmaterial

Det här pedagogmaterialet bygger på Teater Tres föreställning
ORIGINAL GODS - Fåglarnas skolgård (5-10 år)

TEATERTR3

teatertre.se info@teatertre.se 08-669 00 60

@teater3

”Vid en dansföreställning är det inte ovanligt att reaktionerna sätter sig i kroppen först, som en känsla eller rörelse, snarare än intellektuellt. Därför är det viktigt att låta eleven känna och reagera på sitt egna personliga sätt. Ett parti kan upplevas som underhållande av en vuxen men sorgligt av ett barn (eller tvärtom!) Låt gärna tolkningarna av dansföreställningen vara många!”

Ur ”Att öppna nya världar” s 30.

Det här materialet från Teater Tre vill inspirera dig som pedagog att arbeta vidare med barnens och dina upplevelser efter att ha varit med om dansteaterföreställningen ORIGINAL GODS - Fåglarnas skolgård.

Materialet innehåller:

- en introduktion
- övningar och lekar att göra med barngruppen i skolan eller förskolan
- övningar att göra i personalgruppen

INTRODUKTION VARFÖR EFTERARBETE?

Varje scenkonstföreställning är ett eget och unikt möte mellan aktörer och publik. Ett efterarbete skapar en möjlighet att gemensamt komma ihåg, leka, göra, reflektera, vidare skapa och samtala om det som ni varit med om. Den konstnärliga upplevelsen ihop med efterarbetet stimulerar barnets emotionella, språkliga och sociala utveckling. Vårt förslag på efterarbete är präglad av ett dramapedagogiskt synsätt och genomsyras av respekt för vars och ens upplevelse, lyhörddhet, nyfikenhet och en utforskande tillåtande hållning oavsett barnens ålder.

LÄS MER om pedagogiskt kringarbete och att gå på teater med sin barngrupp i Riksteaterns lärarhandledning [”Att öppna nya världar”](#) Sidan 28-37 handlar särskilt om att ta del av dans med barn i förskola och skola.

OM FÖRESTÄLLNINGEN

ORIGINAL GODS - Fåglarnas skolgård är en dansteaterföreställning om småfåglarnas skolgård. Fåglar som liknar människor och är snitsiga, fiffiga, snabba, veliga, vaggande och vingliga. Vi dansar en skolgård och den stora kärleken till andra småfåglar. På skolgården finns också de två bästisarna och en berättelse om hur det kan kännas när vänskap förändras.

OM DANSTEATER

Att kommunicera med kroppen har människan alltid gjort. Rörelsen och gesten är rentav vårt originalspråk! Den här föreställningen gestaltar och berättar med rörelse, ljud och musik och innehåller endast få ord. För att efteråt sätta ord på sin upplevelse kan man börja prata om föreställningen som en bild. Alltså; vad såg vi, vad hörde vi, vad minns du, vad minns jag? Då kan frågan ”vad handlar det om?” få vänta lite på sin tur. Det är ju annars ofta den första frågan vi ställer till en teaterpjäs eller bok. För de yngre barnen kan det vara lättare att minnas föreställningen med kroppen; vad gjorde de med fötterna, vad gjorde de med händerna, hur rörde de sig tillsammans?

NÅGRA METODER FÖR EFTERARBETE/ UPPFÖLJNING

1. Minnesrunda
2. Att samtala om teaterupplevelsen och teman i föreställningen
3. Att göra med kropp och rörelse
4. Att göra med text och skriv
5. Att göra med musik och rytm
6. Att göra med färg och form
7. Att göra med drama

ANVÄNDARTIPS

Börja gärna med Minnesrunda (se förslag nedan) och använd sedan den eller de metoder som passar just din grupp bäst, beroende på ålder, erfarenhet och grupp-sammansättning.

Efter Minnesrunda serveras en mängd frågor om både form, innehåll och egna tankar. Kanske hinner ni med EN fråga eller några som blir särskilt intressanta för just er grupp. Välj och vraka bland frågorna, se dem som förslag!

Övningarna i materialet är sedan samlade under ovanstående metodrubriker.

Använd övningarna som utgångspunkt och inspiration. Följ instruktionen eller variera och anpassa. Hitta en favorit och gör samma om och om igen eller gör alla.

GÖR DET SNART!

Gör efterarbetet medan teaterupplevelsen är färsk! Om det är svårt att hitta tid, dela hellre upp på fler tillfällen. Gå igenom övningarna, välj vad du vill göra och förbered på det sätt du behöver; hur ska rummet göras i ordning, vilket material behöver du?

GÖR DET ENKELT

Det är själva enkelheten i övningarna som är nyckeln. Du och eleverna utforskar er gemensamma scenkonstupplevelse. Ni har varit med om något tillsammans. Håll en öppen attityd till det som barnen berättar eller visar och ta det på allvar. Därigenom stärks deras upplevelse och det blir lättare att våga uttrycka sig och minnas mer. När du har planerat vad ni ska göra kan du själv låta dig överraskas, upptäcka och ha roligt tillsammans med barnen.

ALLA FUNKAR OLIKA

Förutsättningarna för scenkonstupplevelsen ser olika ut för olika barn och från gång till gång. Precis som för vuxna! För någon är detta det första mötet med teater eller med dans. Någon annan har redan sett flera föreställningar. Övningarna kan anpassas till situation och ålder. Du och dina kollegor vet bäst vad som fungerar för barnen i just er grupp eller klass.

ALLT RÄKNAS!

Allt som har betydelse för barnen är en del av upplevelsen, såväl det som händer på scenen som före och efter. Var såg ni föreställningen? Hur tog ni er dit? Var det en lång eller kort resa/promenad? Hur var vädret? Fick ni vänta? Vad gjorde ni medan ni väntade? Om du själv går igenom det specifika teaterbesökets olika delar i minnet kan du vara mer lyhörd för det barnen berättar, vilket även kan vara små detaljer! Som att någon glömde kvar sin nya mössa, att några blev osams, att man fick äpple eller att det hängde något glittrigt på en stolpe. Tankar och minnen av föreställningen kan också dyka upp långt efteråt.

ATT GÖRA MED BARNEN

TRE UTGÅNGSPUNKTER FÖR ATT SAMTALA OM FÖRESTÄLLNINGEN

1-Beskriva (Vad?)

2-Tolka (Varför?)

3-Reflektera (Vilka känslor, tankar och åsikter väcker det hos mig? Vad tyckte jag?)

Börja med att beskriva tillsammans. Vad är det vi har sett och hört? Vänta gärna lite med att värdera och tycka. Allt i föreställningen är där av en anledning.

Låt var och en ha sin egen upplevelse (inklusive du själv!)

Denna ordning är bra att ha i sinnet, särskilt med de lite äldre barnen. De tre stegen kan vara korta eller ges mer tid, beroende på förutsättningar, elevernas ålder etc.

1. MINNESRUNDA -BRA ATT BÖRJA MED

Så här kan man göra:

Sitt i ring, låt var och en av barnen berätta/nämna/visa något de kommer ihåg från föreställningen. Vad kommer du särskilt ihåg från föreställningen? Kanske har ni en "pratboll" eller en "magisk sten" att skicka runt. Det viktiga är att alla får chans att dela något och bli lyssnad på. För de yngre barnen kan det vara lättare att visa med kroppen eller ett ljud än att berätta med ord. Kanske behöver de uppmuntras med en fråga: Vad såg du? Vad gjorde de? Vad hörde du? eller att du själv berättar något som du minns från föreställningen.

Använd gärna bilderna här i materialet och musiken från föreställningen som stöd för minnet. Musiken hittar du här: [ORIGINAL GODS - Fåglarnas skolgård](#)

Med de äldre barnen kan man direkt övergå till fortsatt, fördjupat samtal. Eller göra någon rörelse-övning innan ni pratar vidare (se längre ner).

Med de yngre barnen kanske man pratar en stund och går sedan vidare till någon praktisk övning (se längre ner).

Här hittar du också till föreställningsmusiken.

2a. PRATA VIDARE... VÄLJ OCH VRAKA BLAND FRÅGORNA!

BESKRIVA -Fråga hur och vad?

Hjälps åt att beskriva föreställningen tillsammans, rent konkret. Några frågor att utgå ifrån:

- När började föreställningen tycker du?
- När slutade den, tycker du?
- Hur var det med tiden i föreställningen? Hände allt under en dag eller flera dagar? Var det dag eller natt, morgon eller kväll? Någon särskild årstid?
- Vilka ljud kommer du ihåg? Vilken sorts ljud? (Prat, röst, musik eller annat?)
- Vilka färger kommer du ihåg? Vad hade de på sig?
- Hur såg scenen ut? Vad fanns det på scenen?
- Vilka var där? Hur många var det på scenen? Vad var de för ena?
- Var det lika många personer/figurer på scenen hela tiden?
- Hur var blickarna? Vad tittade de på? Vem tittade på vem?
- Vad gjorde de när de var vänner?
- Vad gjorde de när de var osams? Vilka bråk-sätt hade de? Beskriv!
- Hur gick bråket till? Hur började det och hur slutade det? Beskriv!

TOLKA -Fråga varför?

Fortsätt med tolkning av vad ni sett/varit med om? Några frågor att utgå ifrån:

- Varför rörde de sig som de gjorde?
- Vilka var figurerna på scenen? Vad tyckte de om varandra?
- Skedde någon förändring från början till slutet? Hur då?
- Varför förändrades musiken och ljuden?
- Varför ville den ena hellre leka själv ibland?
- Varför blev de osams?
- Vart tog de vägen när vi inte såg dem?

REFLEKTERA -Dela känslor, tankar, åsikter, associationer till det ni varit med om

- Hur kändes det när dansarna vände sig till publiken?
- Vad tyckte du, kom du att tänka på något annat du sett? Associationer
- Vad tyckte du att föreställningen handlade om?
- Fanns det något du tyckte särskilt mycket om i föreställningen?
- Fanns det något du inte tyckte om?
- Fanns det något du tyckte var konstigt?
- Fanns det något du undrar över?
- Om du själv skulle hitta på en dansföreställning -hur skulle den vara? Beskriv eller visa!

Kommentar till alla samtalen:

Här finns inga rätt och fel, man får ändra sig under samtals gång och ni behöver inte vara överens! Även du som lärare får föreslå, fundera högt och ändra dig under tiden, pröva tankar och associationer tillsammans med barnen; kan det ha varit så här?

2b. PRATA VIDARE... KRING MÖJLIGA TEMAN I FÖRESTÄLLNINGEN:

FÅGLAR & FLYGA

- Vilka fåglar kan du namnen på?
- Vet du hur de ser ut, hur de rör sig?
- Vet du hur de låter?
- Hur skulle det kännas att vara en fågel?
- Om du fick välja att vara en fågel för en dag, vilken fågel eller sorts fågel skulle du vara?

SKOLGÅRDEN

- När är det roligt att vara på skolgården?
- När är det inte roligt att vara på skolgården?
- Hur känns det för dig att gå ut på skolgården? Hur känns det att gå in efter rasten?
- Beskriv var på skolgården trivs du bäst? Varför? Hur känns det att vara där?
- Finns det ställen på skolgården där du inte gillar att vara? Hur känns det att vara där?
- Finns det förbjudna ställen på skolgården?
- Finns det hemliga ställen på skolgården?

SAMS & OSAMS

- Var i kroppen känns det när man blir osams? När man blir sams igen?
- Varför blir man sams eller osams?
- Hur är det att bråka? Kan det vara skönt att bråka? Vad händer efter ett bråk?
- Hur känns det när en kompis vill leka själv? Eller när du vill leka själv?
- Hur känns det att växa ifrån varandra?
- Hur kan man hitta varandra igen?

Kommentar till övningen:

I dessa samtal är det viktigt att alla får chans att komma till tals och att allt som sägs tas emot. Det är okej att tänka och känna olika. Inte okej att förlöjliga vad någon säger. Den vuxne har ansvar att vara lyhörd och varsam inför vad som pågår i gruppen. Finns det pågående mobbning i en grupp kanske detta tema inte ska tas i hela gruppen. Man kan också göra en skrivuppgift av frågorna.

3. ATT GÖRA MED KROPP, RÖST OCH RÖRELSE

HÄRMA I RING

- En börjar och gör en rörelse från föreställningen. Om det är trögt kan en vuxen börja
- Alla härmar den rörelsen
- Sen får nästa komma ihåg en rörelse och visa
- Alla härmar

LÄGGA TILL LJUD

- Gör likadant med ljud! Kom ihåg ljud från föreställningen. Härma. Hitta favoritljud kanske? Lägg till ljud till rörelsen.
- Fortsätt tills alla som vill har visat. Om det är lustfyllt, fortsätt med egna rörelser eller bygg ut övningen. Se förslag nedan

HITTA PÅ EGNA FÅGELRÖRELSE OCH LJUD

- En hittar på en egen rörelse, stor eller liten.
- Alla härmar
- Nästa hittar på en egen rörelse
- Alla härmar
- Osv.
- Fortsätt med att lägga till ljud

SÄTTA IHOP TRE RÖRELSE MED LJUD ELLER UTAN

- Välj de tre som står bredvid varandra i ringen (eller gör trios på annat sätt). Låt dem sätta ihop sina tre rörelser till en liten komposition av deras tre rörelser. Låt alla härma kompositionen!

Kommentar till övningen:

Här är det viktigt att minsta lilla rörelse är en rörelse och minsta lilla ljud är ett ljud! Ett litet fingersprätt eller en nickning eller ett litet pip. Eller jättestora rörelser och ljud. Det gör inget om någon annan presenterar samma ljud eller rörelse. Då härmar vi igen.

RÖRELSE I RUMMET

Pröva att röra er tillsammans i rummet

- Diagonalt
 - I fyrkant
 - På en liten yta
 - På en stor yta
 - Att ta sig från en punkt till en annan punkt på olika sätt:
Smyga, rulla, gå baklänges, gå med sidan först, hoppa, gå bredbent, vingla, trippa...
 - Låt en kroppsdel i taget leda. Hur blir det om armbågen får leda, om hälen, om ryggen, om rumpan, om näsan...?
 - Som fåglar på liten yta. Som fåglar på stor yta.
- Använd gärna musiken från föreställningen som inspiration

KÄNSLOR I KROPPEN

- Var i kroppen känns ilska? Hur vill kroppen röra sig då
- Var i kroppen känns glädje? Hur vill kroppen röra sig då?
- Lättnad, besvikelse, trygghet, otrygghet, rädsla, pirrighet, förväntan, kärlek - var känns det?

4. ATT GÖRA MED TEXT OCH SKRIV

• Hitta på en egen Fåglarnas skolgård! Skriv en berättelse om en ovanlig händelse. Skriv om en dag på skolgården när någon fick en vän. Eller när en vänskap förändrades.

-Beskriv hur det ser ut på den här skolgården.

-Bestäm vilka det ska handla om. Vad heter fågelpersonerna?

-Vad är den ovanliga händelsen som händer just denna dag? (Något ovanligt sorgligt? Något ovanligt spännande, lyckligt eller roligt?)

-Vilka blir konsekvenserna av händelsen? Hur påverkar det personerna/figurerna?

-Hur slutar berättelsen? Har den ett lyckligt eller olyckligt slut?

• Skriv en fågeldikt. Om en fågel, av en fågel eller till en särskild fågel.

• Skriv en dialog mellan två fåglar eller två människor som får fågelnamn; typ Måsen och Sparven, Skogsduvan och Havsörnen, Göken och Höken

• Hitta på så många egenskaper och liknelser om fåglar som möjligt.

...som en skata.

...som en sparv

...som en svan

...som en örn

...som en hök

...som en koltrast

...som en mås

...som en kolibri

...som en gås

FORTSÄTT ATT HITTA PÅ EGNA. Och hitta på egna fåglar, fantasifåglar!

Bygg vidare på liknelserna till en dikt eller saga eller en rapp eller en låttext!

5. ATT GÖRA MED MUSIK, LJUD OCH RYTM

• Rita och måla till musiken

• Skapa en rörelse-berättelse till musiken

• Gör en låt och en låttext inspirerad av musiken från föreställningen

6. ATT GÖRA MED BILD OCH FORM

-Rita din dröm-skolgård. Vad finns där? Hur ser den ut?

-Rita en serie om ett bråk. Med två olika slut!

-Måla din favoritscen ur föreställningen

-Måla en känsla! Måla en motsatt känsla.

7. ATT GÖRA MED DRAMA

• Hitta på en bråkscen. Bestäm ett slut. Låt några spela upp den. Ge förslag på förändringar, på olika slut. Låt några andra spela upp nästa variant.

• Spela upp någon av era fågeldialoger

• Använd musiken och improvisera en fågelscen, utifrån de rörelser ni hittade på.

ATT GÖRA MED VUXNA

Ta med föreställningens tema in i personalmötet eller som en del av ett föräldramöte!

SAMTALA TVÅ OCH TVÅ - MINNEN

Berätta varsitt skolgårdsminne. Sätt en tid så att båda hinner berätta.

PRATA TILLSAMMANS I MINDRE GRUPP - MINNEN

När var det roligt att vara på skolgården?

När var det inte roligt att vara på skolgården?

RITA DIN DRÖMSKOLGÅRD

Gör det tillsammans i trios. Rita och måla på stort papper eller bygg den i lego eller med lera.

Sätt en tidsgräns. Presentera era utopier för varandra.

SAMTAL I STORGRUPP eller MINDRE GRUPPER - OM NUET

Låt minnesberättelserna och drömskolgården bli en utgångspunkt för samtal om hur ni har det på skolgården på just er skola/förskola! Spar idéer och förslag!

ARBETSPLATSEN - OCKSÅ EN SKOLGÅRD?

Prata om likheter och skillnader mellan skolgården och arbetsplatsen. Om synliga och osynliga ordningar. Om att ta plats/få plats. Låt minnesberättelserna och visionerna bli en utgångspunkt för samtal om hur ni har det på arbetsplatsen.

Rita, måla, bygg drömarbetsplatsen. Ta vara på idéer och förslag!

Lärohandledningen är sammanställd av Kersti Björkman, dramatiker/dramaturg och pedagog. Hon har skrivit flera pjäser för barn och unga och ofta samarbetat med teatrar kring för- och efterarbeten. Som skrivpedagog har hon många års erfarenhet av att leda vuxna och barn i kreativa processer och har dessutom arbetat 10 år som förskolepedagog.

TEATER TR3

Rosenlundsgatan 12
www.teatertre.se / info@teatertre.se / 08 - 669 00 60

@teater3